

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Peter Österberg

Yttrande över Finansdepartementets promemoria Förändring av husavdraget

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerad promemoria.

Utifrån det brottsbekämpande perspektiv Ekobrottsmyndigheten har att beakta avstyrker myndigheten utredningens förslag om att halvera taket för RUT-avdraget och sänka subventionsgraden vid köp av ROT-tjänster från ett företag.

Enighet råder inom berörda branscher och samverkande myndigheter om att införandet av RUT- och ROT-avdrag har inneburit att svartarbete kraftigt tryckts tillbaka inom både städ- och byggbranschen. Ekobrottsmyndigheten är därför positiv till husavdraget eftersom det motverkar svart arbetskraft.

Systemet för avdragen har dessutom förbättrats genom förändringar av husavdragets fakturamodell som trädde i kraft den 1 april 2015. Ekobrottsmyndigheten tillstyrkte detta förslag i sitt remissyttrande per 2014-03-17 (EBM A-2013/0745). Från myndigheten framfördes vidare i yttrandet att förslagen inte var tillräckligt långtgående.

Om det nu aktuella förslaget genomförs innebär detta enligt myndighetens bedömning risk för att svartarbetet kommer att öka i väsentlig mån och därigenom den ekonomiska brottsligheten.

Förändringen av husavdraget kan vid en första anblick inte förefalla så dramatisk. Eftersom incitamentet för att köpa vita tjänster sannolikt kommer att minska kommer sannolikt den positiva attitydförändring som skett efter införandet av husavdraget i förlängningen att förändras till det sämre.

Ekobrottsmyndigheten utövar sitt uppdrag att förebygga ekonomiska brott tillsammans med andra myndigheter och branscher, bland annat bygg- och städbranscherna. Dessa branscher har historiskt sett haft mycket stora problem med svartarbete och därmed sammanhängande skattebrott. Dessa utredningar är oftast komplexa och omfattande till sin natur. Det är därför inte möjligt att utreda och lagföra bort problemet. För bygg- och städbranscherna har införandet av husavdragen haft stor betydelse för att trycka tillbaka brottsligheten och har positivt påverkat det brottsförebyggande arbetet. Försämringar av husavdraget riskerar därför att påverka det brottsförebyggande arbetet negativt, inte minst när det gäller att påverka attityden till att anlita svart arbetskraft.

Av utredningens konsekvensanalys framkommer att svartarbete troligtvis kommer att öka. Detta innebär i sin tur att skatteintäkter kommer att bortfalla i den mån vita arbeten blir svarta

eller inte utförs alls. Ekobrottsmyndighetens uppfattning är att hänsyn måste tas till förändringar på såväl intäkts- som kostnadssidan. Av utredningen framgår inte om man tagit hänsyn till bortfallande skatteintäkter i sin konsekvensanalys eller om endast minskade kostnader för ROT- och RUT-avdrag ingår.

Av konsekvensanalysen framgår vidare att införandet av personalliggare i byggbranschen talar för att ökningen av svartarbetet skulle bli mindre om förslaget genomförs. Ekobrottsmyndigheten delar den uppfattningen för byggbranschen i stort men vill framhålla följande; Personalliggaren bedöms ha en begränsad förväntad brottsförebyggande effekt på de arbeten som omfattas av ROT-avdraget. Skälet är att kravet på närvaroliggare endast gäller om sammanlagda kostnaden för byggverksamheten på arbetsplatsen uppgår till minst fyra prisbasbelopp eller för en byggherre som är en fysisk person som inte i näringsverksamhet utför eller låter utföra byggnadsarbeten m.m. Ytterst få ROT-arbeten som utförs idag torde därför omfattas av kravet på personalliggare.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eva Fröjelin. Chefsjuristen Lena Schelin och strategiske ekorevisorn Henrik Lundin har deltagit i den slutliga handläggningen. Chefsåklagare Stefan Lundberg har varit föredragande.

Eva Fröjelin

Stefan Lundberg

Kopia till

Justitiedepartementet/Å